

Sygn. akt III Kp 992/11

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2011 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu w Wydziale III Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Mokrzyśz

Protokolant: Anna Konieczna

bez udziału Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej- zawiadomiony prawidłowo

po rozpoznaniu w sprawie o czyn z art. 284 § 1 k.k.

na posiedzeniu w dniu 23 sierpnia 2011 r.

w przedmiocie rozpoznania zażalenia M. S. z dnia 3 czerwca 2011 r. (data wpływu) na postanowienie Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa z dnia 26 kwietnia 2011 r. wydane w sprawie o sygn. akt 1 Ds. 259/11

na podstawie art. 329 § 1 i 2 k.p.k., 330 § 1 k.p.k.

postanowił:

uwzględnić zażalenie M. S. i uchylić postanowienie Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej z dnia 26 kwietnia 2011 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o sygn. akt 1 Ds. 259/11 i sprawę w tym zakresie przekazać Prokuraturze, celem wszczęcia postępowania przygotowawczego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2011 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie:

przywłaszczenia w okresie od lutego 2006 roku do lutego 2011 roku w K., gm. Ś. przez A. K. dochodów z użytkowania działki rolnej nr (...) (...) w kwocie nie niższej niż 366.882,72 zł na szkodę L.i M. S.

tj. o czyn z art. 284 § 1 k.k.

- z uwagi na brak znamion czynu zabronionego

W dniu 3 czerwca 2011 roku (data wpływu) pokrzywdzony M. S. zaskarżył w/w postanowienie zarzucając :

- naruszenie art. 17 § 1 pkt. 2 k.p.k. poprzez jego błędne zastosowanie

- naruszenie przepisów art. 2 k.p.k., art. 9 k.p.k. i art. 10 k.p.k.

- niezbadanie ustawowych przesłanek przestępstw wskazanych w pisemnym zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa

- naruszenie art.16 k.p.k. i nie uwzględnienie praw pokrzywdzonych w postępowaniu

- nie wyjaśnienie okoliczności mających istotnie znaczenie dla zbadania istnienia przesłanek warunkujących odpowiedzialność sprawcy w niniejszym postępowaniu

-błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, poprzez poczynienie całkowicie dowolnych ustaleń, sprzecznych z dokumentacją załączoną do akt sprawy, bez wyjaśnienia zaistniałych sprzeczności w szczególności tych powstałych pomiędzy stanowiskiem skarżącego a stanowiskiem A. K..

Sąd zważył co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu zażalenie skarżącego M. S. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie. Sąd w pełni podziela argumentację pokrzywdzonego wywiedzioną w pisemnym środku zaskarżenia.

W niniejszej sprawie oskarżyciel publiczny odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie nie przeprowadzając żadnych czynności dowodowych zmierzających do potwierdzenia bądź też obalenia okoliczności wskazanych pisemnym zawiadomieniu popełnionym przestępstwie.

Zważyć należy, iż lakoniczne uzasadnienie zaskarżonego postanowienia błędnie wskazuje, że ponoszenie nakładów na przywłaszczoną część nieruchomości zwalnia osobę nie będącą właścicielem od wszelkiej odpowiedzialności za popełnienie przestępstwa przywłaszczenia. Jednocześnie nie do zaakceptowania pozostaje stanowisko rzecznika oskarżenia publicznego jakoby ponoszenie nakładów na przywłaszczoną nieruchomość pozwalało naruszającemu na uzyskiwanie legalnych pożytków z takiej nieruchomości. Prokurator nie wyjaśnił najistotniejszej okoliczności w przedmiotowej sprawie a mianowicie czy pomiędzy właścicielem spornej nieruchomości a A. K. doszło do zawarcia umowy użyczenia przedmiotowego gruntu rolnego, jak również czy A. K. posiadał tytuł prawny do pobierania pożytków z tej części nieruchomości, w której nie był jej właścicielem. Jak wynika z wywiedzionego zażalenia M. S. kategorycznie zaprzecza aby on lub też drugi współwłaściciel gruntu zawierali z A. K. umowę użyczenia nieruchomości. Oskarżyciel publiczny z niewiadomych Sądowni przyczyn bez przeprowadzenia jakichkolwiek czynności dowodowych uznał, iż zawarto skutecznie taką umowę traktując jednocześnie powyższą okoliczność jako marginalną albowiem jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia fakt poczynienia nakładów przez A. K. uprawnia go do pobierania pożytków z nieruchomości. Takie stanowisko jest dla Sądu nie do zaakceptowania albowiem pozostaje w oczywistej sprzeczności zarówno z przepisami prawa karnego jak i cywilnego.

Zważyć należy, iż zgodnie z treścią art. 710 k.c. umowa użyczenia to umowa realna - nie konsensualna - dla jej zawarcia konieczne jest bowiem, oprócz złożenia oświadczeń woli, wydanie rzeczy biorącemu. Mając na względzie kategoryczne twierdzenia skarżącego, iż ani on ani L. S. (również współwłaścicielka gruntu) nigdy nie zawierali z A. K. umowy użyczenia spornej nieruchomości nie zrozumiałe dla Sądu pozostaje stanowisko prokuratora wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, iż „trudno pokrzywdzonemu dać wiarę, iż dopiero po trzech latach stwierdził fakt użytkowania swojej części działki”. Oskarżyciel publiczny stracił z pola widzenia jak istotnym prawem jest prawo własności, jak również zapomniał, iż umowa użyczenia jest umową realną, a zatem by A. K. mógł w granicach prawa korzystać z gruntu należącego do pokrzywdzonego to musiał zawrzeć z nim skuteczną umowę użyczenia i musiało dojść do wydania przez użyczającego biorącemu przedmiotowej nieruchomości. W ocenie Sądu odmowa wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie była przedwczesna albowiem nie ustalono w/w okoliczności. Jednocześnie zaznaczenia wymaga, iż sama umowa użyczenia nie uprawnia biorącego do pobierania pożytków z nieruchomości. Powyższa kwestia jest zawsze regulowana odrębną umową. Należy bowiem wyraźnie rozgraniczyć umowę użytkowania od umowy o bezpłatne korzystanie z rzeczy i pobieranie z niej pożytków, co również winien mieć oskarżyciel publiczny na uwadze.

Mając powyższe na względzie oskarżyciel publiczny kontynuując postępowanie w sprawie zanim podejmie ostateczną decyzję procesową winien przeprowadzić dowód z przesłuchania M. S. i L. S. na okoliczność, w jakiej dacie w/w pozostawali właścicielami nieruchomości oraz czy zawierali z A. K. umowy użytkowania lub też umowy o bezpłatne korzystanie z rzeczy i pobieranie pożytków ze spornej nieruchomości w części, w jakiej w/w pozostawali jej właścicielami w danym okresie czasu. Równocześnie prokurator winien przesłuchać A. K. na okoliczność jaka była podstawa faktyczna i prawna użytkowania części nieruchomości stanowiącej początkowo własność L. S. a dalej

również własność M. S. oraz jaka była podstawa prawna i faktyczna pobierania pożytków z tej nieruchomości w części jaka nie stanowiła własności A. K.. Oskarżyciel publiczny winien ustalić czy istnieje dokumentacja, która regulowała stosunki prawne stron w tym zakresie, a także winien również prowadząc postępowanie dowodowe ustalić czy okoliczności podnoszone przez skarżącego tj. wielokrotne wezwania A. K. do zaprzestania naruszania prawa własności (...) polegają na prawdzie albowiem ma to znaczenie prawne dla ustaleń faktycznych w zakresie zamiaru, jakim kierował się A. K. użytkując i pobierając pożytki z przedmiotowej nieruchomości.

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd uznał za zasadne zażalenie skarżącego, a tym samym za celowe wszczęcie postępowania w sprawie przez oskarżyciela publicznego. Dopiero przeprowadzenie czynności wskazanych przez Sąd w uzasadnieniu niniejszego postanowienia pozwoli na poczynienie prawidłowych i bezspornych ustaleń czy doszło do popełnienia przestępstwa na szkodę L. S. lub też M. S..

Z tych też przyczyn na podstawie art. 329 § 1 i 2 k.p.k., 330 § 1 k.p.k. orzeczono jak w sentencji postanowienia.